

Talepapir

Arrangement: Samråd i Retsudvalget

Hvornår: d. 15. november 2016

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

11. oktober 2016

Sags nr. 2016 - 10736
Akt-id 136867

DET TALTE ORD GÆLDER

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål H

Tekst:

[Spørgsmålene; F og G besvares af Justitsministeren]

Samrådsspørgsmål F:

”Mener ministeren, at den aktuelle SSP-indsats i de særligt udsatte boligområder lever op til politiforliget fra november 2015 om at videreføre og videreudvikle indsatsen i de særligt udsatte boligområder, herunder ved konsekvent patruljering samt synlig tilstedeværelse og kontakt med kommunerne og de unge, og vil ministeren redegøre for hvilke initiativer regeringen har taget i 2016 for at videreudvikle den præventive og tryghedsskabende indsats i de særligt udsatte boligområder?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kaare Dybvad (S).

Samrådsspørgsmål G:

”Vil ministeren, på baggrund af artiklen ”Politiet lever ikke op til politiforliget” i Boligen, nr. 9 fra september 2016, hvoraf det fremgår, at mange politifolk er bekymrede over, at SSP-samarbejdet og andet præventivt arbejde smuldrer, fordi betjentene skal bruge tid på bevogtning, og at konsekvenserne af den manglende tilstedeværelse vil kunne mærkes om 5-10 år, oplyse, om ministeren deler den bekymring og redegøre for, hvilke konsekvenser ministeren vurderer, det har for udviklingen af kriminalitet blandt de helt unge, såfremt det præventive politiarbejde nedprioriteres, og hvilke initiativer ministeren vil iværksætte for at forhindre en sådan udvikling?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Bramsen (S).

Samrådsspørgsmål H (udlændinge-, integrations- og boligministeren):

”Vil ministeren redegøre for status for fremlæggelse af planen til at forbedre indsatsen i ghettoområderne, jf. regeringsgrundlaget ”Sammen for fremtiden” fra juni 2015, og oplyse hvilke initiativer ministeren vil iværksætte for at forbedre indsatsen i ghettoområderne, herunder nedbringe kriminaliteten blandt unge med anden etnisk baggrund samt sikre en vellykket integration og nedbryde parallelsamfund, og vil ministeren redegøre for, hvordan ministeren synes, regeringens visioner for ghettoindsatsen flugter med de problemstillinger ved den manglende præventive og tryghedsskabende indsats, der rejses i artiklen ”Politiet lever ikke op til politiforliget” i Boligen, nr. 9 fra september 2016?”

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Astrid Krag (S).

[Indledning]

Tak for ordet.

Jeg svarer på spørgsmål H, og jeg vil indlede med at sige, at jeg betragter den del af spørgsmålet, som angår politiets indsats, som besvaret i justitsministerens svar.

[Spørgsmål H]

[Kort om status for fremlæggelse af ghettoplanen]

Det fremgår ganske rigtigt af regeringsgrundlaget ”Sammen om fremtiden”, at regeringen vil fremlægge en plan til forbedring af indsatsen i ghettoområderne. Det vil regeringen også gøre.

Regeringen har allerede gennemført vigtige initiativer, som vil forbedre vilkårene i ghettoområderne. Jeg forventer, at jeg i løbet foråret 2017 kan offentliggøre en samlet ghettoplan, som vil supplere de allerede igangsatte initiativer.

[Hvad er problemet med ghettoområder]

Der er i Danmark boligområder, som ikke er en del af de byer og det samfund, som de bør være en naturlig del af.

Det er et stort problem, fordi det betyder, at der reelt også er mennesker, som lever fuldstændig isoleret fra resten af Danmark. Og i nogle tilfælde med værdier, normer og regler, som slet ikke flugter med de danske.

Der er gjort og gøres et stort arbejde for at sikre en mere blandet beboersammensætning. Det er svært, for der er ikke ret mange familier med andre muligheder, som vil bo i et kvarter, der er isoleret fra og fungerer på en anden måde end det danske samfund.

Det er godt, at de har muligheden, men det betyder desværre også, at mange af de ressourcestærke familier flytter fra området, når de har fået arbejde.

Vi ender nemt det samme sted, som vi startede. Det kan se ud, som om indsatsen er forgæves. Det er den ikke! Vi skal glæde os over, at det faktisk lykkes at bringe mennesker udenfor arbejdsmarkedet i gang med et job eller en uddannelse. Og der er ingen grund til at give op.

Ghettoerne er ofte meget store bebyggelser, som er bygget i en tid, hvor bl.a. bilfri områder var et ideal, og hvor

lys og frisk luft vægtede højere end nærhed til by. Derfor er boligområderne typisk placeret i kanten af byen, og de er kun koblet på byernes vejnet med en enkelt ind- og udkørsel.

Tanken er sådan set god nok, men når der hverken er effektiv offentlig transport, attraktive indkøbsmuligheder eller andre funktioner, som kan tiltrække mennesker udefra, bliver områderne blindgyder, hvor kun de, der bor i områderne, færdes.

Det skaber isolation og risiko for dannelse af parallelsamfund. Og værre bliver det, hvis beboerne ikke arbejder, og derfor heller ikke dagligt kommer i kontakt med etniske danskere. Så bliver isolationen total. Det er ikke godt for de berørte, og det er ikke godt for de mennesker, som bor her.

Børn og unge fra familier, hvor forældrene er arbejdsløse, har ofte sprogvanskeligheder og sociale udfordringer. Og de har vanskeligt ved at finde en god rollemodel i naboen eller i legekammeratens forældre. For de er også arbejdsløse, taler dårligt dansk og har de samme sociale problemer.

De børn og unge er bagud på point fra starten. De er derfor i stor risiko for at komme til at leve et liv på kontanthjælp, som kriminelle og måske endda for at blive tiltrukket af radikale miljøer.

Det er derfor, at vi ikke kan acceptere socialt og fysisk isolerede boligområder. Og det er derfor, at vi fortsat skal modvirke ghettoiseringen og forbedre indsatsen i ghettoområderne.

[Indsats mod parallelsamfund]

Vi skal have skabt varige forandringer.

Afsættet for regeringens ghettoplan vil derfor være, at de fysiske strukturer, som blokerer for forandring og forbedring i ghettoerne, skal brydes ned.

Regeringen vil sætte ind på flere fronter for at bryde med både den fysiske og den sociale isolation, der giver grund for parallelsamfund.

Vi har allerede indført en kontanthjælpsreform, lanceret en handlingsplan til bekæmpelse af radikaliserings og

indgået en satspuljeaftale, som tager kampen op mod parallelsamfund.

[Det skal kunne betale sig at arbejde]

Ingen skal leve permanent på kontanthjælp. Det skal kunne betale sig at arbejde. Det gør det ikke, hvis det økonomisk er lige så godt at blive forsørget af det offentlige. Regeringen har derfor indført et nyt kontanthjælpsloft og 225-timersregelen. Både modtagere af kontanthjælp og af integrationsydelse får dermed en større gevinst ved at komme i arbejde og får dermed også et større incitament til at finde et sådan. Det er der brug for i ghettoområderne, hvor alt for mange er uden arbejde.

[Parallelsamfund]

Der er ghettoområder, som udvikler sig til parallelsamfund med egne normer og regler, som strider mod vores demokratiske frihedsrettigheder med religions- og ytringsfrihed og lighed mellem kønnene.

Det er for mig helt ubegribeligt, at man kan leve i Danmark, nyde godt af vores velfærdssamfund og samtidig forkaste den samfundsform, vi har, og de rodfæstede værdier, som ligger til grund for det danske samfund. Og

det er endnu mere ubegribeligt, at man ikke viger tilbage for at bruge vold for at opnå sine mål. Og her tænker jeg både på de voldsparate i de ekstremistiske miljøer og de fædre, onkler og brødre, som ikke vil acceptere, at man i Danmark selv bestemmer, hvem man vil bo sammen med.

Med den satspuljeaftale, der netop er indgået, er der et særligt fokus på indsatsen mod parallelsamfund. Der er afsat i alt 165 mio. kr. til indsatsen mod radikaliserings og ekstremisme samt æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Det er udfordringer, som i høj grad er knyttet til ghettoområderne.

Satspuljeaftalen styrker den kommunale indsats i samarbejde med boligorganisationerne, og så sker der en markant styrkelse af kommunernes mulighed for at trække på rådgivning og viden fra nationale myndigheder.

Et centralt punkt i aftalen er mobiliseringen af civilsamfundet, hvor der bl.a. indgås strategiske partnerskaber mellem kommuner, boligorganisationer og civilsamsfundsaktører.

[Ghettoplan – bekæmpelse af fysiske parallelsamfund]

Det er ikke en ny erkendelse, at man bliver nødt til at gå radikalt til værks i ghettoområderne, hvis man vil se forandringer.

”Ghettoen tilbage til samfundet – et opgør med parallelsamfund i Danmark”, som den forrige borgerlige regering lancerede, lagde allerede på det tidspunkt nogle afgørende spor for indsatsen.

Vi indførte ghettokriterierne og opgav dermed berøringsangsten overfor problemerne.

Vi indførte også økonomisk støtte til forandring af infrastruktur i ghettoområderne. 100 mio. kr. om året i fire år fra 2011-2014. Hertil kom en lovændring, som muliggjorde strategisk nedrivning i udsatte boligområder. Infrastrukturpuljen er siden blevet forhøjet til 160 mio. kr. årligt i fire år fra 2015-2018.

De initiativer, vi indførte i 2010, har gjort det muligt for boligorganisationer og kommuner at tage fat på at bryde helt fundamentalt med de negative fysiske strukturer i

ghettoerne. Vi begynder nu at se resultatet af det omfattende arbejde hermed.

[Gode eksempler – Gellerupparken]

Det mest markante eksempel er Gellerupparken i Aarhus, som i et godt samarbejde mellem Aarhus Kommune og Brabrand Boligforening og beboerne i området ændres fuldstændigt.

Der etableres et handelsstrøg, som forbinder City Vest med Bazar Vest. Boligområdet opdeles til flere mindre kvarterer, med forskellige kendetegn, fx bygges nye, lavere boliger, nyt byggeri mellem blokkene, og hvert kvarter får sit eget torv. På nogle af blokkene bygges penthouselejligheder og gavlhuse, og nogle boligblokke rives ned. De nye kvarterer etableres i de nye naturlige opdelinger af området, der opstår med handelsstrøg og de nye veje, som føres ud og ind af området, og som kobles på vejnettet i Brabrand.

Fællesarealerne midt i området er i dag lukkede, uudnyttede og utrygge græsarealer med skumle stier. De ændres nu til indbydende byrum med bypark, beboerhus og sportsfaciliteter, der vil være attraktive for hele byen.

Boligorganisationen frasælger byggegrunde til erhverv, og kommunen etablerer letbane og opfører midt i Gellerup et nyt kommunalt kontordomicil til 1.000 medarbejdere.

Tilsvarende store planer gennemføres i de kommende år i København, og senest har Høje Taastrup Kommune også lanceret en ambitiøs plan for en radikal forandring af kommunens ghettoområder.

Fælles for planerne i Høje Taastrup og Aarhus er, at de systematisk sigter på at skabe et bedre socialt mix i bydelen.

Men det er desværre ikke alle kommuner og boligorganisationer, som er helt så visionære i forhold til at iværksætte strukturelle forandringer i ghettoområderne.

En ny ghettoplan skal få flere kommuner og boligorganisationer i hele landet til at tage fat på de fysiske strukturelle problemer og udvikle mere sikre og trygge områder.

[Kriminalitetsbekæmpelse og integration i ghettoplanen]

Regeringens ghettoplan vil gå på to ben. Der skal i flere ghettoer skabes en gennemgribende forandring af boligområdernes struktur. Herudover vil planen indeholde initiativer, som løfter beboerne socialt, styrker integrationen, forbedrer beskæftigelsesmulighederne og nedbringer kriminaliteten i ghettoområderne.

Der finder allerede i dag integrationsfremmende aktiviteter sted i regi af helhedsplanerne. Der er forældrekurser, fædreindsatser og støtte til skole-hjemsamarbejde i ghettoskolerne. Det er gode indsatser, som hjælper mange beboere på kanten af samfundet.

En ny ghettoplan vil sætte fokus på, hvordan vi får de boligsociale indsatser til at spille bedre sammen med kommunens indsatser. Vi tror på, at der er væsentlige synergier at hente ved at tænke indsatserne sammen.

I satspuljeaftalen – som vi netop har indgået på integrationsområdet - er der afsat 10 mio. kr. til et forsøg med et samarbejde mellem boligorganisationer og jobcentre. Boligorganisationerne skaffer beskæftigelse til kontanthjælpsmodtagere i ghettoområder og jobcentrene sikrer

effektiv håndhævelse af de gældende sanktioner. Det er et eksempel på, hvordan indsatserne kan tænkes sammen.

En ghettoplan vil også indeholde initiativer, som sætter ind overfor kriminalitet og utryghed i de udsatte boligområder. Også selvom kriminaliteten er faldet, som Justitsministeren lige har redegjort for. Vi skal ikke hvile på laurbærene.

Derfor flugter justitsministerens handlingsplan til bekæmpelse af ungdomskriminalitet også godt med mit arbejde med en ny ghettoplan. Og vi koordinerer selvfølgelig arbejdet. De kriminalitetsbekæmpende initiativer, der allerede er i gang i regi af de helhedsplaner, som Landsbyggefonden finansierer, bidrager til politiets indsatser for at sikre tryghed og sikkerhed i ghettoområderne.

Det er fx opsøgende indsatser, væresteder, mentorindsatser, rollemodeller og fritidsjob, deltagelse i SSP-samarbejde og etablering af lokale beredskaber, der aktiveres ved uro. Det er igen et eksempel på, at boligorganisationernes indsats tænkes sammen med myndighedernes indsats, så vi opnår mere for pengene.

Jeg forventer at kunne fremlægge en ghettoplan i foråret 2017, som giver flere kommuner og boligorganisationer mulighed for at iværksætte gennemgribende forandringer i ghettoområderne. Så vi kan forhindre, at ghettoerne bliver arnesteder for lediggang, kriminalitet og radikalisering. Så vi kan få et fælles Danmark, hvor de samme værdier, normer og regler gælder overalt.